

ПАРОДИЯТА КАТО ДОПУСТИМО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЧУЖДИ ПРОИЗВЕДЕНИЯ

.....или за авторското право
и усмивката ☺

ПЕРСПЕКТИВИ И АКТУАЛНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД
АУДИОВИЗУАЛНАТА ИНДУСТРИЯ
В ДИГИТАЛНАТА ЕРА, СОФИЯ, 27 и 28 НОЕМВРИ 2017 г.

Какво е преработка?

- ▣ изменението на едно произведение, с оглед създаването на ново, производно на него произведение, в т. ч. приспособяването му към друг жанр, както и внасянето на всякакъв вид промени в него(ДР §2, т.18 от ЗАПСП)

Право да преработва

- ▣ Авторът има изключителното право да използва създаденото от него произведение и да разрешава използването му от други лица освен в случаите, за които този закон разпорежда друго
- ▣ Преработката е вид използване(чл.18, ал.2, т.8 от ЗАПСП)

Случаи, в които “законът разпорещава друго”

- ▣ **СВОБОДНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРОИЗВЕДЕНИЯ**
- ▣ Свободното използване на произведения е допустимо само в случаите, посочени в закона, при условие че не се пречи на нормалното използване на произведението и не се увреждат законните интереси на носителя на авторското право(чл. 23 от ЗАПСП)

чл.24 от ЗАПСП

- ▣ Съдържа списък на хипотезите, при които е допустимо свободно използване ;
- ▣ То трябва да отговаря на общите изисквания на чл.23 от ЗАПСП;
- ▣ Списъкът е **ИЗЧЕРПАТЕЛЕН**;

Право на ЕС

- ▣ **ДИРЕКТИВА 2001/29/ЕО** относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество
- ▣ чл.3. Държавите-членки могат да предвидят изключения или ограничения по отношение на правата, предвидени в членове 2 и 3, в следните случаи:(к)използване за целите на карикатурата, пародията или имитацията;

- ▣ В повечето държави членки на ЕС липсва изключение за пародия;
- ▣ В чл. 24 от ЗАПСП са предвидени общо 15 изключения / ограничения за използване на АП;
- ▣ Изключението по чл.3, ал.2, б(к) от Директивата за пародия липсва в ЗАПСП

Какво е пародия?

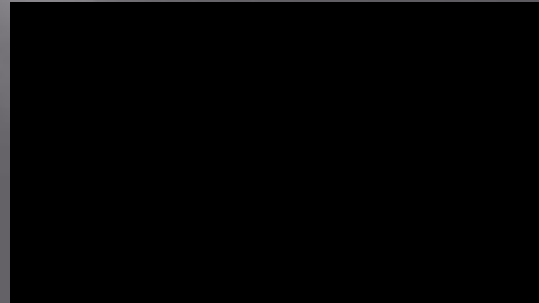
- ▣ (παρωδία)- изопачено, хумористично подражание с карикатурни тенденции..., в което се подчертават пресилено характерните външни форми и се променя съдържанието” БАН, Институт по български език, Речник на чуждите думи в българският език, С., 1982, с.631
- ▣ „Имитация на стилът на конкретно лице или жанр, чрез съзнателното му преувеличаване за постигане на комичен ефект”, онлайн речник , Оксфорд

Преработките в интернет

- ▣ “Класически” преработки;
- ▣ съдържание, създадено от потребителите чрез използване на съществуващо съдържание(един или повече източника), посредством апликация и предоставянето на достъп до това преработено съдържание на обществото в интернет(User-generated content)

Пародии в интернет

- ▣ Създадени професионално от професионалисти.....

▣и от професионалисти, но не професионално.....

- ▣ ...от аматьори, които искат да бъде професионално....

- ▣и “моето бебе е най- красивото “ – от Световната организация на майките, чието бебе е най-красиво(99,99% от всички майки!)☺

Икономическо значение на пародията в интернет

Vbox7(към 24.11.2017г.)

- ▣ Naruto - Ъпсурт -Пародия- 1 153 856 гледания
- ▣ Tom&Jerry – Пародия- 752 471 гледания
- ▣ Фанта Реклама – Пародия- 637003 гледания

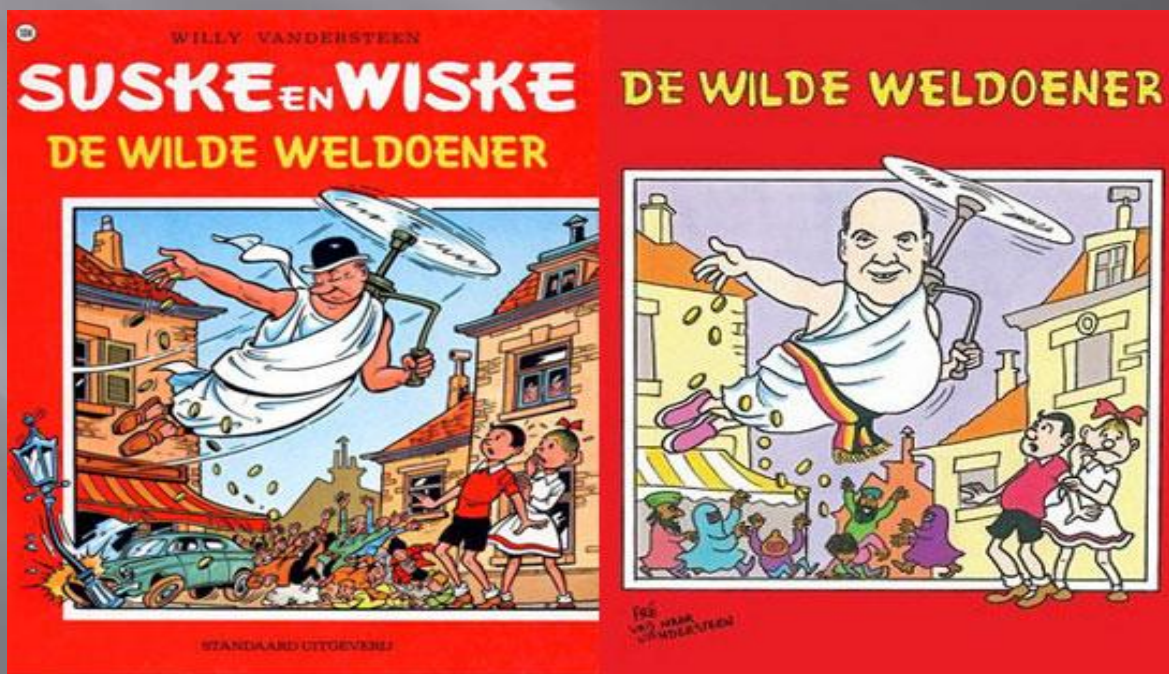
„Извинима“ ли е пародията ?

ВЪПРОС ЗА
1,000,000.00 ДОЛАРА

- ▣ “Критиката...е обобщаващото понятие, докато иронията, гротеската, карикатурата, пародията, хиперболата и т.н. са все стилистични похвати, чрез които критиката се изразява.”
- ▣ Свободно е използването на цитати от вече разгласени произведения на други лица при критика или обзор при посочване на източника и името на автора, освен ако това е невъзможно; цитирането трябва да съответства на обичайната практика и да е в обем, оправдан от целта(чл. 24, ал.1, т.2 от ЗАПСП);

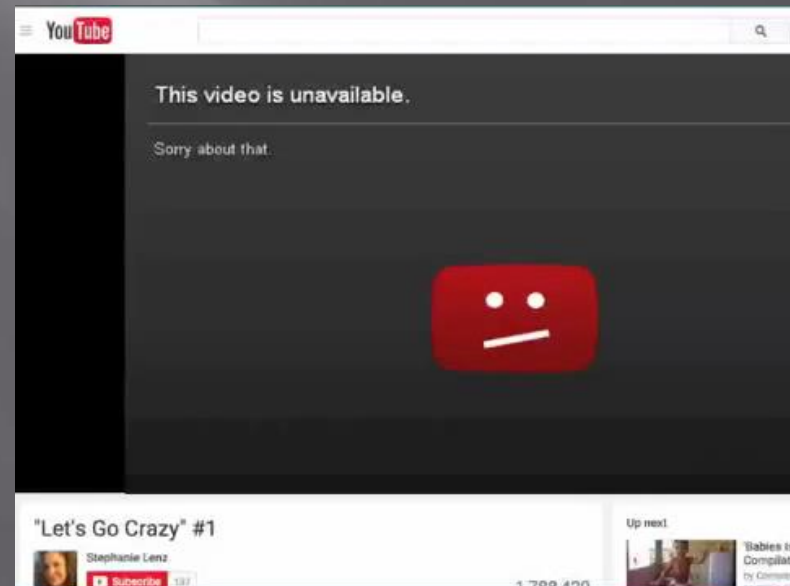
- ▣ Съд на Европейски съюз, Решение от 03.09.2014, дело C-201/13, Deckmyn

- ▣ Без значение е, дали чл.3, ал.2, б(к) от Директива 2001/ 29 е транспониран, пародията е автономно понятие за ЕС
- ▣ Тълкуването на пародията е според обичайно значение в говоримия език, контекста, и целите, преследвани от правната уредба, от която е част
- ▣ Пародията напомня за съществуващо произведение, като същевременно съществено се различава от него, и от друга страна, е проява на хумор или осмиване
- ▣ Пародията не нарушава АП, ако е налице справедлив баланс между АП и свободата на изразяване

.....”моето бебе е най-красиво”?

- ▣ САЩ, Апелативен съд, 9-ти съдебен окръг , Lenz v. Universal Music Corp., 801 F. 3d 1126, 14.09.15, Дело “Танцуващо бебе”(Dancing baby)

- ▣ Справедливото използване(fair use) е вид допустимо използване на оригинално произведение по силата на закона, затова носителят на АП е длъжен да провери дали преработката не отговаря на условията за *fair use*, преди да поиска от онлайн платформата снемане на съответното съдържание

ИЗВОДИ

- ▣ Пародията не е критика, но може да се използва като критика;
- ▣ Пародията не е изключение от АП, даващо право на свободно използване по смисъла на чл. 24 от ЗАПСП;
- ▣ Но пародията е подходящо средство за свободно изразяване на мнение;
- ▣ Правото на “свободно слово” не е предмет на нормативна регулация в ЗАПСП, а в чл. 39 от Конституция на Р България

Каква трябва да бъде преценката?

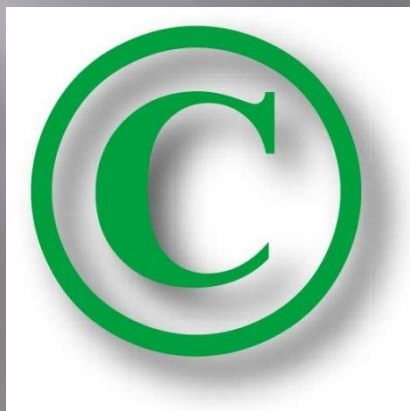
- ▣ Има ли пародия?
- ▣ Ако отговорът е “да”-
- ▣ Дали е налице баланс между правото от една страна на свободно изразяване и от друга- между изключителното АП, в светлината на чл. 23 от ЗАПСП и чл. 39 ,ал.2 от КРБ – “...Това право не може да се използва за накърняване на правата и доброто име на другиго...”
- ▣ Европейски подход- Италия, дело De Filippo v Altieri [2001] Diritto d'autore (Флоренция); Холандия , дело Rowling v. Wyblos, Апелативен съд Амстердам, 06,11,2003; Германия - съединени дела Asterix Persiflagen -BGH, 11, 03,1993, 1994 GRUR 206, 1993 ZUM 534

Близкото бъдеще

Предложение за ДИРЕКТИВА относно авторското право в цифровия единен пазар, Брюксел, 14.9.2016

- ▣ *Член 13* въвежда задължение за доставчиците на услуги на информационното общество, които съхраняват големи обеми произведения и други обекти, качени от техните ползватели, и осигуряват достъп до тях, да прилагат подходящи и пропорционални мерки за гарантиране на действието на споразуменията, сключени с носителите на права, и да не допускат в техните услуги да се предлага съдържание, определено от носителите на права в сътрудничество с доставчиците на услуги.

Благодаря за вниманието!

д- р Петър Петров©,2017
E- mail : pvpetroff69@gmail.com